

A KOR ÉS „ÚSZÓJA”

*Kerekes László plakátjai és „egyebei”**

Van egy kedves Madách-idézetem. Így szól: „A kor folyam, mely visz, vagy elmerít, / Úszója, nem vezére, az egyén.” (Lucifer mondja „Az ember tragédiája” VII. szíjében.) Úgy vélem, ide illő az idézet, mert az itt látható alkotások egy kort, egy korszakot fognak át: a legkorábbi mű 1971-es keltezésű.

Harminc év. Lényegében egy emberöltő. Méltán nevezhető tehát egy korszaknak.

És itt van az alkotó – az „úszó” –, így minden készen áll, hogy a műveket befogadó látogató elgondolkodjon múltunkon – közeli múltunkon –, nem feledve a madáchi szavakat.

Vegyük sorra a látványokat. Először szóljunk a plakátokról. Sokféle plakát van. Sok közöttük a hamis. Már az általa hordozott információ is az emberek, a látvánnyal találkozók félrevezetésére alapoz. Van egy fok, ami eltér ettől, noha alkalmazott eszközeiben van hasonlóság. Az első mondatban foglaltakat – sajnos – sok mai plakát igazolja. Az itt látható alkotások nem ilyenek, mert ezek itt mind műalkotások.

Meggyőződésem, hogy alkotójuk a fiatal művészeti ág azon folyamatába illeszkedik – tudatosan és remélhetőleg most is vállalva és elfogadva a minősítést –, amely a Bíró Mihály, Faragó Géza, Bortnyik Sándor, Konecsni György, Nemes-Lampert József, Kmetty János – és mások – nevével fémjelvezhető. Az itt látható – nyugodtan állítom – képek formavilága a klasszikusok legfontosabb alapelvét: a megkomponáltságot és a blickfang összhang-

ját alkalmazza eredetiben. Tartalma pedig személyes megszólításra épül. Mindig van a rá figyelmet fordító számára mondanivalója. A két, számomra fontos összetevő jelenléte testesíti meg az igazi értéket: a tiszta beszédet, amelynek meglepte ma is fontos. (Az lenne társadalmi szinten is!)

A plakátok úgy szólnak hozzánk, hogy rólunk szólnak: Az elmúlt harminc év országáról, Nógrádjáról, és hangsúlyosan Salgótarjánról. Részletesebben: a fejlődő város dinamizmusáról; az alkotókban és alkotásokban gazdag képzőművészetéről; az izmosabbá váló Palócföld folyóiratról, amelynek külleme Kerekes műhelyében kapta klasszikus formáját, a szellemi élet sokszínűségéről, amely az intézmények szakszerűségére, a zenére, a könyvtárra, a könyvkiadásra építve teremtett valódi értéket, amelyet elfelednünk bűn. Erre is figyelmeztet ez a tárlat.

Végül – ahogy szoktuk mondani, de nem utolsósorban – itt van köztünk az alkotójuk, megteremtőjük: KERÉKES LÁSZLÓ (a nevet a papírra csupa nagybetűvel írtam), aki: egy jó szemű, jó kezű, intellektuális dekorátor, egy jóhiszemű, a munkáját szerető, felkészült népművelő, egy toleráns, kollégáin segítő, racionális igazgatási szakértő, és mindebből merítő, remek művész, egy korunkban élő, kreatív értelmiségi, azaz: jó úszó...

*A megnyitóbeszéd Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központban hangzott el, Kerekes László, az intézmény egykori igazgatója kiállításán.

